

Motion till riksdagen 2005/06:Bo305

av **Barbro Feltzing (mp)**

Master för mobiltelefoni och den elektromagnetiska strålningens effekter

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att bygglov skall införas för all uppsättning av basstationer för mobiltelefoni.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att sänka gränsvärdena för elektromagnetisk strålning från basstationer.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen låter utreda vad i motionen anføres om forskning på elektromagnetiska fält vid basstationer och mobiltelefonmaster.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att försiktighetsprincipen bör gälla vid uppsättning av master för mobiltelefoni med basstationer och sändare.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en rekommendation om säkerhetsavstånd till master för mobiltelefoni med sändare.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om mätning och säkerhetsavstånd till basstationerna i UMTS-systemet.

¹ Yrkandena 2 och 3 hänvisade till MJU.

Fel! Okänt namn på

Människor oroas av alla sändare i närmiljön

I takt med den enorma ökningen av mobiltelefoner, ökar också antalet sändare, som sätts upp för att tillgodose det ökade behovet. Sändarna sätts upp på hyreshus, master och vattentorn. För att få en bra täckningsgrad, som också är ett försäljningsargument, behövs allt fler sändare, antenner, vilka vidarebefordrar signalerna från mobiltelefonerna.

Antennerna sätts upp allt närmare vår boendemiljö, på husväggarna utanför våra bostäder. Antennerna utsänder elektromagnetisk strålning och bidrar till att vår omgivande luft alltmer fylls ut av mikrovågor.

Hur vi människor kan skadas av elektromagnetisk strålning är inte helt utrett, men att vi påverkas är helt klart. En stor undersökning om påverkan från mobiltelefoner har utförts av Kjell Hansson Mild i Umeå, där 11 000 personer har berättat om de besvär de har fått genom att tala i mobiltelefon. Undersökningen visar klart på sambandet mellan elektromagnetisk strålning och påverkan på oss människor.

Forskning på elektromagnetisk strålning pågår i hela världen med oroande resultat för vad ökad strålning kan innebära för djur och människor. Man kan säga att vi befinner oss mitt i ett gigantiskt experiment av korsande elektromagnetiska fält. Ingen vet nu vad det kommer att få för betydelse i framtiden. Försiktighetsprincipen bör gälla vid uppsättning av mobiltelefonsändare och rekommendation för säkerhetsavstånd till sändarna bör ställas upp.

Fortsatt forskning om basstationer är nödvändig

Forskning om elektromagnetisk strålning från mobiltelefonantennerna har gjorts i Göteborg av docent Yngve Hamnerius. Man finner här att den elektromagnetiska bakgrundstrålningen har ökat. Från radio och TV utgör bakgrundstrålningen cirka 40 procent och från basstationer och mobiltelefoner cirka 60 procent. Det finns behov av att säkerställa hur sådan forskning kan fortsätta, för att människor skall slippa oroas, men främst för att det verkligen saknas inom detta fält. Vi vet idag inte vad som händer i en framtid med hela tiden ökande mängd elektromagnetisk strålning.

Många andra länder har betydligt lägre gränsvärden än vad Sverige har och svenska kommuner kan idag inte säga nej till uppsättning av mobiltelefonmaster på grund av strålningen. I Sverige ligger gränsvärdet på 4 500 mW/m², medan Schweiz har 40 mW/m² och Belgien 24 mW/m². Försiktighetsprincip, människors oro och de troliga cancerfall, som rapporterats i närheten av master i länder i Europa, gör att Sverige bör överväga att sänka gränsvärdena av den elektromagnetiska strålningen från basstationer. Detta bör ges regeringen till känna.

I Schweiz har en domstol dömt en mobiloperatör att ta ned sändare på ett höghus och här i Sverige kommer antalet mobiltelefonmaster att minst för-

Fel! Okänt namn på

dubblas. Även om operatörerna slår sig ihop kommer strålningen i samhällen och natur att fördubblas på nytt. Radiostrålningen har mer än fördubblats de senaste tio åren och av all strålning vi utsätts för kommer cirka 60 procent från mobilnätens basstationer. Eftersom gränsvärdet är så högt i Sverige så ligger nivåerna långt under, men det är ingen garanti för att strålningen är ofarlig. Det säger inget om vilka eventuella skador, som kan uppkomma, när vi utsätts för låga strålningsnivåer under lång tid.

I en interpellation till näringsministern lovades att undersökningsarbetet med sändares strålning skulle ökas. Forskningsanslagen på elektromagnetiska fält skärs nu ner och detta kommer att få stor betydelse i framtiden, när inte angelägen forskning ges utrymme att slutföras.

För att försiktighetsprincipen skall ha genomslagskraft, behövs att det införs bygglov vid all uppsättning av sändare och basstationer för mobiltelefoni såsom husväggar, redan befintliga torn och nya master. Detta bör ges regeringen till känna.

Den nya generationens mobiltelefoner

Den nya generationens mobiltelefoner, det s.k. UMTS-systemet, kommer att kräva fyra gånger så många basstationer eller antenner för att täckningsgraden skall bli tillfredsställande. I och med att dessa nya basstationer sätts upp, ökar naturligtvis också kravet på att mäta strålningen och att titta på säkerhetsavstånden till basstationerna. Detta bör göras innan utbyggnaden har kommit alltför långt.

Stockholm den 4 oktober 2005

Barbro Feltzing (mp)